

Kultura

DANAS SE NA 17. MEDUNARODNOM TRIENNALU FOTOGRAFIJE 'ČOVJEK I MORE' OTVARAJU DVJE NOVE SAMOSTALNE IZLOŽBE

Sekula u Galeriji umjetnina, Surać u Gradskoj loži

Od pet planiranih izložaba ovogodišnjeg izdanja triennala "Čovjek i more" već su postavljene samostalna izložba Zlate Vucelić (Ciklus "otok" u Gradskoj loži), te skupna izložba "Kontinentalni doručak" (U galeriji umjetnina, izbornik Želimir Koščević)

renje je u 20.00 sati.

Allan Sekula rođen je u mjestu Erie u saveznoj državi Pennsylvania u SAD-u 1951. godine. S njegovim smo se radovima mogli prvi put sresti u Hrvatskoj davne 1976. godine, kada je danas već zaboravljeni zagrebački časopis za fotografiju 'SPOT' objelodanio neke njegove uradke, uz programatski Sekulin tekst pod naslovom "Prema kritičkoj dokumentar-

noj fotografiji". mnogo kasnije, kako piše u katalogu triennala 'Čovjek i more', 1999. godine, Sekula je u jednom performativnom radu sastavljenom od tri fotografije i pisma upućenog Billu Gatesu, sada u poziciji pseudo paparazza, radikalizirao svoje nekadašnje stavove u odnosu na estetizaciju dokumentarne fotografije i njenu uglavnom političku ko-

rektnost. Tada je nastao i njegov ciklus "Autoput za Kinu", sastavljen od 23 fotografije, u kojima se Sekula bavi problematikom lučkih radnika, odnosno dramatičnim promjenama koje je u život luka i socijalne prilike lučkih radnika unio masovni kontejnerski transport. Kad je riječ o ciklusu "Crna plima", Sekula tematizira događaj, točnije ekološku katastrofu, kada se 70.000 tona nafte izlilo na Atlantskoj obali. Sa svoji 20 fotografija, snimljenih na galicijskoj obali, autor kao krajnje angažiran umjetnik problematizira i ujedno dokumentira tragediju izazvanu pohlepom za profitom.

Kad je riječ o Stipi Suraću valja odmah napomenuti kako nije slučajno što je u pitanju prvi iz mlade generacije zadarskih fotografa koji samostalno izlaže na uglednom međunarodnom triennalu umjetničke fotografije kakav je zacijelo "čovjek i more". Ovdje ćemo s ponosom napomenuti kako ni-

Rad Allana Sekule iz ciklusa "Crna plima"

Rad Stipe Suraća iz ciklusa "Litratati se"

je samo Surać dugogodišnji suradnik Zadarskog lista, već i većina članova kreativne jezgre nove generacije zadarskih fotografa, među kojima su i Petar Jurica, Goran Matošević, Vedran Sitnica, Andrej Perović, Ivan Jamičić, ali i suradnici drugih novina i tjednika, kao što su to Jure Mišković ili Ante Pavlinović, dok je Mare Milin suradnica uglavnom modnih časopisa.

Kad govorimo o ciklusu "Litratati se", govorimo o četredeset fotografija kojima je autor nadjenuo naslove po glosama sakupljenim u knjizi "Saljski govor" autorice Ankice Piase-

voli. Izraz 'litratati se' znači slijati se, dati se fotografirati. Ova fraza nije isključivo saljska već je bila udomaćena u starijem govoru dalmatinskih gradskih, varoških i otočkih sredina, kako to bilježi u svom tekstu uz Suraćevu izložbu kustosica galerije umjetnina Karmen Travirka Marčina. A pošto "nema literata bez Burata", kako se govorilo nekoć u Zadru, misleći pritom na Tomassa Burata, oca zadarske fotografije, dodite na otvorenje izložbi u Gradskoj loži i Galeriji umjetnina, ukoliko volite fotografiju ili se samo volite - litratati.

Goran BUJIĆ